

Úvod do finanční gramotnosti

Finanční gramotnost

Soubor znalostí a dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb.

Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Rozpočet

- Napomáhá zvládnout požadavky na život v ekonomické realitě.
- Vyjasněný rozpočet vám napomáhá získat kontrolu nad svou finanční situací a předejít nahromadění dluhů.
- Umožňuje také získat zdroje pro pravidelné spoření, zvládnout nečekané výdaje a vytvořit podmínky pro naplnění svých přání.
- Cílem je **dlouhodobě** uvést do souladu příjmy s výdaji domácnosti a vytvářet přebytkový rozpočet. – co s přebytkem?

- Proč sestavovat rozpočet?
  - Nadhled a přehled.
  - Možnosti pro naše přání.
- Aktualizovat při změně životní situace – předběžný rozpočet.
- Rozpočet může být: schodkový, přebytkový, vyrovnaný.

- Věnujte pozornost všem položkám rozpočtu a uvádějte reálná čísla. Dokud to nevidím, nevěřím a neušetřím.

Pravidla pro sestavování rozpočtu

- Poprvé výdaje odhadnete, příjmy jsou většinou přesnější.
- Nějakou dobu sledovat skutečné plnění rozpočtu, poznávám realitu.
- Nadhodnotit výdaje, podhodnotit příjmy.
- Vytvořit prostor po nenadálé drobné výkyvy – každý měsíc je něco mimořádného.
- Počítejte s **čistými** příjmy.

Co tvoří příjmy rodiny?

- Zaměstnání (bonusy)
- Podnikání
- Podíly
- Příjmy z cenných papírů
- Sociální dávky
- Stipendium
- Kapesné
- Přivýdělky a brigády

- Pravidelné výdaje mají být financovány z pravidelných příjmů.
- Nahodilý příjem.

Schodkový rozpočet

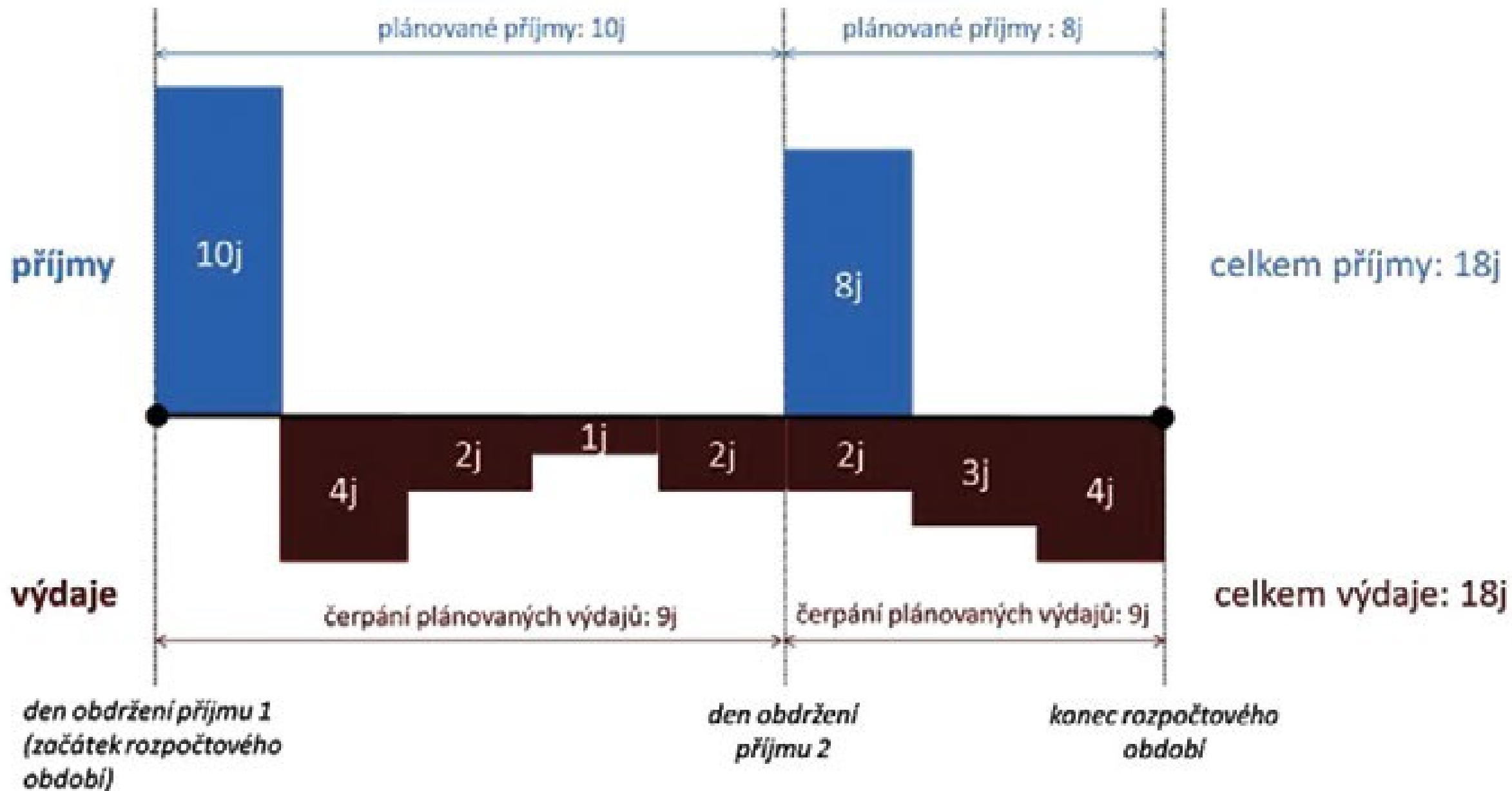
- Jak veliký je rozdíl?
- Co jej způsobuje?
- Krátkodobý vs. dlouhodobý?
- Řešení:
  - Snížení výdajů – krátkodobé řešení
  - Navýšení příjmů – dlouhodobé řešení

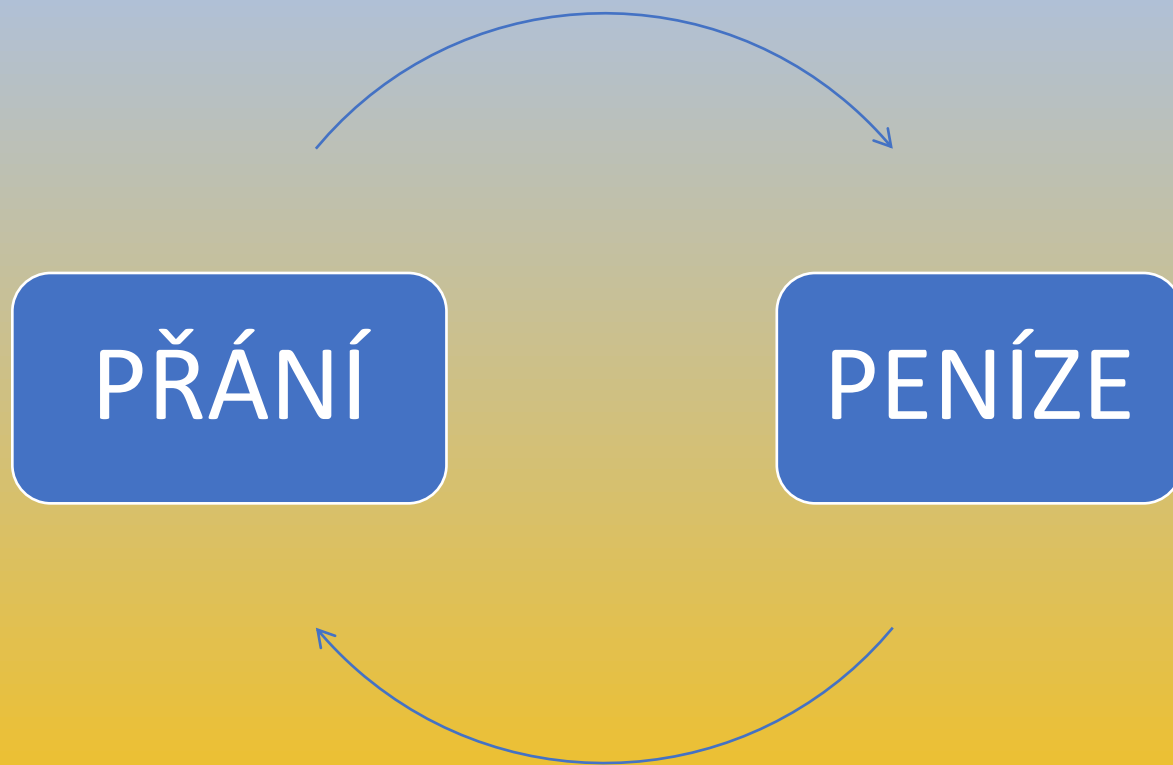
Přebytkový rozpočet

- Jak veliký je rozdíl?
- Co jej způsobuje?
- Krátkodobý vs. dlouhodobý?
- Řešení:
  - Nahodilé – trochu pomůžou naplnit koncept peněz, nelze na ně spoléhat
  - Pravidelné – možné navýšení životní úrovně, cesta k přáním

Cash-flow

- Přehled o toku peněz.
- Příjmy a výdaje rozložené v čase – aby se nestalo, že příjmy a výdaje jsou sice v rovnováze, ale příjmy očekáváte např. na konci měsíce, zatímco většina výdajů je na začátku měsíce.

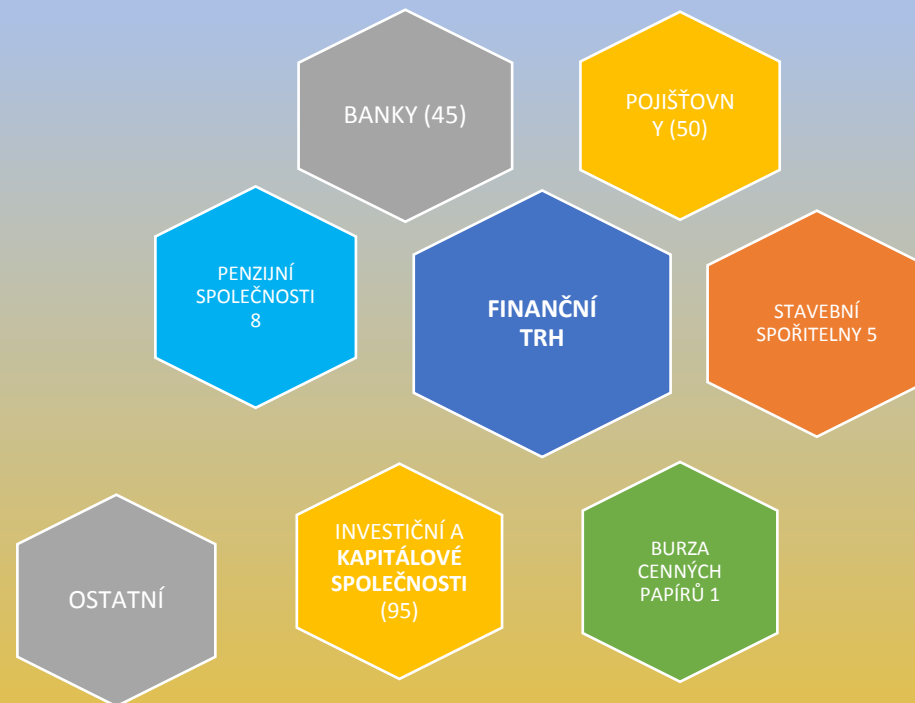

Finanční rozhodování

- Emoce
- Informace

Finanční trh

Finanční trh můžeme definovat jako místo, kde se setkává nabídka a poptávka po penězích, a to prostřednictvím finančních institucí a instrumentů. Ten, kdo má přebytek peněz, provádí vklady do finančních institucí. Ten, kdo má nedostatek peněz, si je půjčuje. Za tyto a další související služby si samozřejmě finanční instituce účtují marži ve formě úroků a poplatků.

Finanční trh

- Peněžní trh – trh krátkodobých úvěrů
  - trh krátkodobých cenných papírů
- Kapitálový trh – trh dlouhodobých úvěrů
  - trh dlouhodobých cenných papírů
- Trh s cizími měnami
- Trh drahých kovů

Dohled nad finančním trhem

Česká národní banka

- provádí dohled nad: bankovním sektorem,
družstevními záložnami,
kapitálovým trhem,
pojišťovnictvím,
penzijními společnostmi a fondy penzijních společností,
směnárkami,
institucemi v oblasti platebního styku

ČNB

- Stanovuje pravidla a přijímá opatření, která **chrání stabilitu finančního trhu**.
- Nezávislost na vládě a jejím rozhodování.
- Vede seznamy a evidence subjektů působících na českém finančním trhu, které podléhají povolovací či registrační činnosti ČNB.
- Spolupráce na hospodářských záměrech vlády.
- Dohled nad nebankovním sektorem.
- **Jejím primárním cílem je zabezpečování kvality národní měny a dlouhodobé stability kupní síly peněz.**

Inflace

- Růst většiny cen v dané ekonomice.
- Jde o oslabení reálné hodnoty (tj. kupní síly) dané měny vůči zboží a službám.
- Cílování inflace – inflační cíl.
- ČNB řídí inflaci pomocí **monetární (měnové) politiky**.
- Jako nástroj pro řízení inflace používá ČNB **úrokové sazby**.

Další orgány dohledu

- Ministerstvo financí
- Finanční úřad

Statistické informace: Český
statistický úřad

Děkuji za pozornost!